

Kwaliteitskaart anti-pestprotocol

Kaart: **CONCEPT**

Verantwoordelijke:

Geëvalueerd:

Vastgelegd op:

Pesten is een wezenlijk en groot probleem. Uit onderzoeken blijkt dat zo'n 380.000 leerlingen in Nederland slachtoffer zijn van pestgedrag. Pestgedrag is schadelijk tot zeer schadelijk voor kinderen, zowel voor de slachtoffers als voor de pesters.

De omvang en de zwaarte van het probleem leiden tot de noodzaak van een aanpak door alle opvoeders van kinderen, in het bijzonder door de ouders en door de leerkrachten.

Doel

Het doel van de **kwaliteitskaart voor het anti-pestprotocol** is om de effectiviteit van het anti-pestbeleid binnen een school of organisatie te waarborgen en te verbeteren. Het biedt een gestructureerde manier om het protocol te evalueren, te monitoren en te verbeteren door middel van concrete metingen en feedback.

Algemeen

1. De taak van de schoolleiding:

a. Bewustwording.

De schoolleiding is doordrongen van de ernst van de problematiek. Op elke school wordt gepest. Men moet zich realiseren dat er wat aan gedaan moet worden. De aanpak staat niet op zichzelf, maar is onderdeel van schoolbeleid als onderdeel van een goed pedagogisch klimaat.

b. Stellingname.

De schoolleiding maakt naar buiten toe, zowel naar leerkrachten, naar leerlingen als naar ouders duidelijk dat pesten niet toelaatbaar is. Slachtoffers weten dat "de school" aan hun kant staat; pesters en leerlingen, die pesters kunnen worden weten dat er op ze gelet wordt.

c. Maatregelen.

De schoolleiding zorgt dat er een plan van aanpak is om pestgedrag aan te pakken. Zorg dat iedereen op de hoogte is van het plan van aanpak.

Zorgt dat alle geledingen de aanpak ondersteunen.

De schoolleiding neemt concrete maatregelen nemen, die niet na een tijdje ophouden, maar blijven voortduren. Maatregelen die zijn gericht op het regelen en ondersteunen van het bestrijden van pesten (bestrijdingsmaatregelen) en maatregelen die vangnetten voor slachtoffers in het leven roepen (vangnetmaatregelen.)

d. Bestrijding van pesten ondersteunen.

Er is een plan van aanpak gemaakt hoe men om moet gaan met pestproblemen. Leerkrachten worden gestimuleerd en krijgen de gelegenheid om een cursus te volgen om pesten effectiever te hanteren. De school werkt structureel aan het ontwikkelen van sociale vaardigheden.

2. De taak van de leerkracht:

a. Bewustwording.

Wat geldt voor de schoolleiding geldt ook voor de leerkracht. De leerkracht moet gespitst zijn op signalen die de kant van pesten op kunnen gaan.

b. Stellingname.

De groepsleerkracht maakt naar de leerlingen toe duidelijk dat pesten ontoelaatbaar is. Slachtoffers weten dat "de leerkracht" aan hun kant staat; pesters en leerlingen, die pesters kunnen worden weten dat er op ze gelet wordt.

c. Maatregelen.

Er zijn geen vaste klip en klare maatregelen die overal en altijd werken. Elke klas, elke leerkracht en elke situatie is verschillend. Wel is een aantal maatregelen te noemen waaruit de leerkracht kan putten bij de bestrijding van pestgedrag. We kennen de preventieve maatregelen om pesten te voorkomen, we kennen de curatieve maatregelen om reeds plaatsvindende pestpraktijken een halt toe te roepen.

d. Voorkomen van pesten.

De omgeving aanpassen zodat er geen gelegenheid is om te pesten. Schoolregels afspreken en erop toe zien dat deze nageleefd worden. Agressie en geweld kanaliseren door in gesprek te gaan en/of afleiding te bieden. Leerlingen eigen verantwoordelijkheid te geven en creatief om te leren gaan met schoolfrustraties. Sociale vaardigheden trainen. Zelf het goede voorbeeld te geven.

3. Bestrijden van pesten.

Er zijn twee soorten maatregelen om het pesten te bestrijden nl.: confronterende maatregelen en niet-confronterende maatregelen.

Confronterende maatregelen houden in dat de groep openlijk en direct wordt aangesproken op de pesterijen. B.v. door van het pesten een lesthema te maken, hulp bieden aan de slachtoffers of door te verwijzen, gesprekken aan te gaan met de pesters en hun ouders, de gepeste en zijn/haar ouders en de rest van de groep en eventueel hun ouders.

Niet confronterende maatregelen houden in dat het pestprobleem in de groep via een indirecte manier bespreekbaar wordt gemaakt door het onderwerp pesten aan te bieden via onderwerpen als machtsmisbruik of oorlog en vrede. Daarnaast moet hulp geboden worden aan het slachtoffer en de pester. Niet confronterende maatregelen worden toegepast b.v. bij het vermoeden van pestgedrag.

4 Het belang van vangnetten.

Zelfs al doe je als school een krachtige poging om het pesten tegen te gaan, dan nog kan pesten de kop op steken. In dat geval is het belangrijk dat het slachtoffer altijd bij een schoolvertrouwenspersoon of stichtingsvertrouwenspersoon moet kunnen aankloppen voor hulp. Vertrouwenspersonen worden aangesteld door resp. het bevoegd gezag en de schoolleiding en

gepubliceerd in de schoolgids, het informatieblad en de informatiekalender.

Voldoen de contacten met vertrouwenspersonen niet, dan is er de mogelijkheid een klachtenprocedure in werking te stellen.

Klachtencommissie en klachtenprocedure wordt ingesteld door het bevoegd gezag van de school.

Adres staat in de schoolgids, de procedure is op aanvraag verkrijgbaar

5. Plan van aanpak als pesten geconstateerd wordt.

Wanneer we pestgedrag vermoeden, treedt degene die dit signaleert onmiddellijk in actie. In overleg met het kernteam wordt een vervolgroute uitgestippeld. In deze vervolgroute volgen we een meersporige aanpak waarin we onderscheid maken in activiteiten gericht op:

- de dader;
- het slachtoffer;
- de ouders;
- de meelopers;
- het schoolteam.

Bij twijfel over de vraag of er sprake is van pesten, vindt altijd een nader onderzoek plaats. Wordt tot onderzoek overgegaan, dan zullen ouders van het vermoedelijke slachtoffer en de eventuele dader als eersten en afzonderlijk worden betrokken bij het onderzoek en de vervolgactiviteiten.

Wanneer er sprake kan zijn van pesten, wordt met de mogelijke dader(s) een confronterend gesprek aangegaan. Duidelijk wordt gemaakt welk gedrag niet wordt geaccepteerd. De pester komt voorlopig "onder curatele"; zijn bewegingsvrijheid ten opzichte van het slachtoffer wordt ingeperkt. Deze maatregel is van kracht tot zekerheid over de feitelijke gebeurtenissen is verkregen. Wanneer meer duidelijkheid over de feitelijke gang van zaken bestaat kan als reactie op pestgedrag een sanctionering volgen. De dader doorloopt tevens een, op zijn persoonlijke ontwikkeling gericht, traject.

Het slachtoffer kan rekenen op hulp van de leerkracht, gericht op weerbaarheid en zelfvertrouwen. Nagegaan zal worden wat dient te gebeuren om zo snel mogelijk een veilige omgeving te realiseren. In een volgend stadium zal worden bekeken of met het slachtoffer het doorlopen van een meer op eigen persoonsontwikkeling gericht traject gewenst is.

De meelopers worden gehoord wanneer nader onderzoek gewenst is. Ook zij worden in voorkomende gevallen op een confronterende wijze aangesproken. In tweede instantie kan worden besloten tot sanctionering en/of vervolgtraject.

In een plan van aanpak worden altijd afspraken gemaakt tussen de groepsleerkrachten in de school. Middels deze afspraken wordt gezorgd dat, bij het toezicht tijdens de lessen, bij het buitenspelen en dergelijke, sprake is van een consequente aanpak.

6. Omgangsregels.

Naast de schoolregels over het gebruik van het gebouw en het gedrag en de afspraken rond het gebouw kennen we de volgende omgangsregels:

- voor groot en klein zullen we aardig zijn,

- Voor groot en klein zullen we aardig zijn.
- Hardop praten map op het plein, binnen zullen we rustig zijn,
- De school is binnen een wandelgebied, buiten hoeft dat niet,
- We zullen goed voor de spullen zorgen, dan zijn ze weer te gebruiken voor morgen.

7. In de praktijk op ter Does

Onze school zorgt ervoor dat het pestgedrag op de volgende manieren wordt aangepakt:

1. **Hulp aan het gepeste kind** in de vorm van individuele- en klassengesprekken, adviezen en in sommige gevallen verwijzing naar instanties die sociale vaardigheidstraining geven.
2. **Hulp aan de pester** in de vorm van individuele- en klassengesprekken, adviezen en in sommige gevallen verwijzing naar instanties die sociale vaardigheidstraining geven.
3. **Hulp aan de zwijgende middengroep** in de vorm van het mobiliseren (in actie brengen) van deze groep.
4. **Hulp aan de leerkracht** in de vorm van achtergrondinformatie, hulpmiddelen voor gebruik in de klas, bespreking tijdens teamvergaderingen over de aanpak van het pestgedrag, gezamenlijke afspraken.
5. **Hulp aan de ouders** in de vorm van achtergrondinformatie en adviezen.
6. Het aanstellen van **1 contactpersoon** op school.

Wij zijn ervan overtuigd dat preventief werken aan pesten de beste resultaten oplevert.

Daarom hebben we een plan van aanpak gemaakt om pesten te voorkomen. Dit plan krijgt vorm in het bevorderen van een goed pedagogisch klimaat. Dat doen we door middel van de onderstaande programma's:

De Gouden Weken (start schooljaar)

Dit zijn de eerste weken van het schooljaar, waarin de groep zich richt op het leggen van een stevige basis voor een veilig, respectvol en samenhangend klimaat in de groep. Deze weken zijn van cruciaal belang voor het creëren van een positieve sfeer en het bevorderen van een gevoel van gemeenschap tussen leerlingen, leraren en ouders.

Tijdens de Gouden Weken ligt de nadruk op:

1. **Groepsvorming:** Leerlingen leren elkaar beter kennen, bouwen relaties op en ontwikkelen een gevoel van verbondenheid. Dit gebeurt vaak door middel van teambuildingactiviteiten, groepsopdrachten en gezamenlijke momenten, waardoor leerlingen zich meer op hun gemak voelen en vertrouwen ontwikkelen in hun klasgenoten.
2. **Regels en verwachtingen:** Het is het moment om samen met de leerlingen afspraken en gedragsnormen voor het schooljaar te bespreken. Dit omvat het bespreken van de omgangsvormen, wat acceptabel is en wat niet, en het benadrukken van de schoolwaarden. Duidelijke verwachtingen zorgen voor structuur en helpen leerlingen zich veilig en gerespecteerd te voelen.
3. **Pestpreventie:** De Gouden Weken zijn ook een uitstekende gelegenheid om het anti-pestprotocol te introduceren, om ervoor te zorgen dat iedereen zich bewust is van de belangrijke regels rondom pesten en de stappen die ondernomen worden wanneer

pestincidenten zich voordoen. Dit bevordert een cultuur van respect en zorgt ervoor dat leerlingen weten waar ze terecht kunnen bij problemen.

4. **Vertrouwen opbouwen:** In deze weken wordt er actief gewerkt aan het opbouwen van wederzijds vertrouwen tussen leerlingen en leerkrachten. Leerlingen moeten zich gesteund en gehoord voelen, zodat ze zich vrij voelen om zich uit te drukken en eventuele zorgen of problemen te delen.
5. **Sociale en emotionele ontwikkeling:** Er is speciale aandacht voor het bevorderen van de sociale en emotionele vaardigheden van leerlingen, zoals het omgaan met conflicten, samenwerken, empathie tonen en omgaan met diversiteit. Dit helpt leerlingen zich goed in

Coöperatief leren (dagelijks)

In alle groepen wordt gewerkt met coöperatief leren. De kinderen werken samen in teams van 4 kinderen en gebruiken daarbij coöperatieve werkvormen. Door deze werkvorm leren ze elkaar beter kennen, elkaar helpen, motiveren en stimuleren en leren ze omgaan met elkaars zwakke en sterke kanten. Samen proberen ze te komen tot oplossingen en samen zijn ze verantwoordelijk de resultaten. Klasbouwers verbeteren de sfeer en de samenwerking in de klas en teambouwers versterken het samenwerken binnen de kleine groep.

Kwink (wekelijks)

Kwink is een onlinemethode voor sociaal-emotioneel leren (SEL). Inclusief burgerschap en mediawijsheid. Voor groep 1 t/m 8 van het primair onderwijs. Kwink biedt een doordacht SEL-programma, gebaseerd op de laatste wetenschappelijke inzichten. Praktisch, leuk en altijd actueel. Gericht op preventie (van bijvoorbeeld pesten op school) en de kracht van een veilige groep.

Daarom Kwink!

- Voorkomt verstorend gedrag en pesten
- Kent een groepsbrede, preventieve aanpak
- Zorgt voor een sociaal veilige groep
- Verhoogt de leeropbrengsten
- Werkt met vijf bewezen gedragscompetenties
- Biedt iedere les unieke filmpjes
- Voldoet aan de Wet Sociale Veiligheid
- Is leuk!

Kwink zet de kracht van de groep in tegen pesten

Een sterke, sociaal veilige groep voorkomt pesten. In zo'n groep spreken kinderen elkaar op een positieve manier aan op hun gedrag. Kwink leert kinderen hoe dat moet.